

«تىنچلىق قوغدىغۇچىسى» ياك سۇڭلىن

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نەنجىڭ تېلېگراممە-سى (مۇخبىر چيۇ بىڭچىڭ) جياڭسۇ شۇجۇنىڭ پىجوغۇ شەھىرىدىكى لۇڭچۇەنزى خوۋيۇەن قەب-رىدىستانلىقىدا، ئىنقىلابىي قۇربان يياڭ سۇڭلىننىڭ قەبرىسى بار. بۇ يەر دائىم ئۇنى يوقلاپ كەلگەن تۇغقانلىرى، ئادەتتىكى شەھەر ئاھالىلىدىرى، جامائەت خەۋپسىزلىكى سېپىدىكى ئەۋلاد-لار قاتارلىقلارنى كۆتۈۋالىدۇ.

ياڭ سۇڭلىن، جياڭسۇ شۇجوۋنىڭ شىنىي شەھىرى خېكوۋ بازىرى جىيەنياياڭ كەنتىدىن، 1955 - يىلى 6 - ئايدا تۇغۇلغان. 1976 - يىلى 3 - ئايدىن 1990 - يىلى 11 - ئايغىچە شېنياڭ ھەربىي رايونى 39 - جۈن 116 - شىسىدا ھەربىي مەجۇ-رىيەت ئۆتكەن، جەڭچى، بەنجاڭ، مۇئاۋىن چياڭجاڭ بولغان، قىسىمدىكى مەزگىلىدە ئىلگە-رى - كېيىن كۆپ قېتىم تەقدىرلەنگەن، شەرەپ بىلەن ئۇچ قېتىم 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆر-سەتكەن ھەم قىسىم تەرىپىدىن «لېي فىڭدىن ئۆ-گىنىش ئىلغارى» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىل-گەن. 1990 - يىلى 11 - ئايدا كەسىپ ئالماشتۇ-رۇپ، پىجوۋ شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسىگە تەقسىم قىلىنغان.

2003 - يىلى 11 - ئاينىڭ 3 - كۈنى سائەت 18لەردە، پىجوۋ شەھىرى تىيغۇ بازىرىدا نوھۇر تاختىنى ئاسمىغان بىر قىزىل مىنىبۇس تەكشۈ-رۈشنى قوبۇل قىلىشنى رەت قىلغان ھەم قارشى تەرەپتىكى چازىنى بۇسۇپ قاچماقچى بولغان. شۇ چاغدا پىجوۋ شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىز-لىكى ئىدارىسى قاتناش - چارالاش ساقچىلىرى چوڭ گەترىتى 5 - ئوتتۇرا گەترىتنىڭ مۇئاۋىن جى-داۋيۇەنلىكىنى ئۆتەۋاتقان ياك سۇڭلىن ۋەزىپە ئىجرا قىلىۋاتقان بولۇپ، دەرھال ئاپتوموبىل بىلەن قوغلىغان. ساقچى ئاپتوموبىلى مىنىبۇسنى قوغلاپ يېتىشۋالغاندا، قارشى تەرەپ دېرىزىنى ئېچىپ

جاڭ جېيىڭ: قارا نىيەتلەر بىلەن

جاك جېيىمىڭ

نىڭ سۈرىتى.

□ شىنخۇا ئا-گېنتلىقى تارقاتقان

دىنچىلىك قەھرىمان نەمۇنىچى، ئىنقىلابىي قۇربان جاڭ جېيىمىڭنىڭ ئىش ئىزلىرى كۆرۈر-مەنلەرنىڭ دىققىتىنى تولمۇ جەلپ قىلدى. جاڭ جېيىمڭ، ئەر، 1972 - يىلى 10 - ئايدا خۇنەن ئۆلكىسىنىڭ نىڭشياڭ ناھىيەسى(ھازىرقى نىڭشياڭ شەھىرى)دە تۇغۇلغان، 1992 - يىلى 12 - ئايدا جامائەت خەۋپسىزلىكى خىزمىتىگە قاتناش-قان، 2002 - يىلى 6 - ئايدا جۇڭگو كوممۇنىس-تىك پارتىيەسىگە كىرگەن، ئالىي تېخنىكوم مەدە-نىيەت سەۋىيەسىگە ئىگە، 1 - دەرىجىلىك مەسئۇل ساقچى، قۇربان بولۇشتىن ئىلگىرى چاڭشا شەھەر-لىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى چارالاش ساقچىلىرى تارماق ئەترىتى فۇرۇڭ چوڭ ئەترىتىدە خەلق ساقچىسى بولغان.

2003 - يىلى 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى، جاڭ جېيىمڭ مۇھىم، زور مۇھاپىزەت ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلغاندا، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئەھۋال ئەڭ مۇرەككەپ بولغان چارلاش رايونىغا بېرىپ چارلاش، دېلو بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىنى زىمىمسىگە ئېلىشنى تەلەپ قىلغان. شۇ كۈنى سەھەر سائەت 4 تىن 11 مىنۇت ئۆتكەندە، جاڭ جېيىمڭ، لو شىخەي، چىن ۋېيدىن ئىبارەت ئۇچ خەلق ساقچىسىدىن تەشكىللەنگەن چاڭشا شە-ھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى چارلاش چوڭ گەترىتىنىڭ 12 - نومۇرلۇق چارلاش ئاپتو-موبىل گۇرۇپپىسى چاڭشا شەھىرى شاۋشەن يو-لىنى چارلاۋاتقاندا، چاڭشا شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى 110 ساقچىغا مەلۇم

ساقچى ئاپتوموبىلىغا قارىتىپ بىر پاي ئوق ئاتقان ھەم «يەنە قوغلساڭ ئېتىۋېتىمەن» دېگەن.

چەت جايدا بولغاچقا، يان تېلېفوننىڭ سىگ-نالى پۈتۈنلەي يوق بولۇپ، ياك سۇڭلىن خىز-مەتداشلىرى بىلەن ئالاقىلىشىشكە ئامالسىز قالغان. ئۇ خەتەر ئالدىدا قورقمىاي، ئۆزى يالغۇز ئاپتوموبىل ھەيدەپ سەككىز كىلومېتىر قوغلىغان، ئىككى ئاپتوموبىل كۆپ قېتىم قاتتىق سوقۇلۇپ، ئاخىرىدا مىنىبۇسنى يول بويىغا قىستاپ توختاتقان. ياك سۇڭلىن بەش قوراللىق، پىچاقلىق قارا نىيەت بىلەن جان تىكىپ ئېلىش-قان، بەدىنىگە ئوق تەڭكەن ۋە 30 نەچچە يىرد-گە پىچاق تىقىلغان. «قان ئادەم»گە ئايلىنىپ قالغان ئۇ بىر قارا نىيەتنىڭ بىلىكىنى چىڭ تۇتۇ-ۋالغان. بەدىنىنىڭ كۆپ يېرى ئەجەللىك يارىلى-نىپ يەرگە يىقىلغان بولسىمۇ، ياك سۇڭلىن قول-نى يەنىلا قويۇۋەتمىگەن، قارا نىيەت ئۇنىڭ بار-ماقلىرىنى بىر - بىرلەپ قايرىۋېتىپ، نەق مەيد-داندىن قېچىپ كەتكەن.

سەككىز كىلومېتىر قوغلاپ توسۇش، بەش مىنۇتلۇق ھايات - ماماتلىق ئېلىشىش، توققۇز چىشىنى تەكشى چانۋېتىش، 37 يەرگە پىچاق تىقىش ۋە بىر پاي ئوق، 14 مېتىرغىچە ئاققان قان... ياك سۇڭلىن كېچە - كۈندۈز قوغدىغان، سانسىز قېتىم چارىلغان بۇ بۆلەك تاشيولدا يىقىل-غان، ھاياتى 48 ياشتا ئاخىرلاشقان.

قەھرىماننى ئۇزاتقان ئاشۇ كۈنى، كوچىدا ئۇزۇن سەپ يەيدا بولغان، ئۆز لۇلكىدىن تەشكىل-لىنىپ ئۇزاتقىلى كەلگەن ھەر ساھەدىكى ئامما «ئىنقىلابىي قۇربان ۋاپات بولغان بولسىمۇ، شانلىق نامى مەڭگۈ پىجوغۇدا قالىدۇ» «ھايات چېغىدا مەشھۇر كىشى، ۋاپات بولغاندىن كېيىنمۇ قەھرىمان بولۇر» دېگەن تەزىيە لوزۇنكىلىرىنى كۆتۈرۈپ، ياك سۇڭلىنغا بولغان چوڭقۇر تەزىيە-

سى ۋە ئېھتىرامنى بىلىدۇرگەن. جياڭسۇ ئۆلكە-لىك خەلق ھۆكۈمىتى «تىنچلىق قوغدىغۇچىسى» دېگەن نامنى ياك سۇڭلىنغا تولۇقلاپ بەرگەن، 2004 - يىلى 2 - ئايدا، ئۇنىڭغا جامائەت خەۋپسىزلى-كى مىنىستىرلىقى تەرىپىدىن 2 - دەرىجىلىك قەھىرد-مان نەمۇنىچى دېگەن نام تولۇقلاپ بېرىلگەن.

ھازىر، ياك سۇڭلىننىڭ ئوغلى ياك نىڭ ۋە قىزى ياك خۇڭ دادىسىنىڭ كۈچ ئۇلاش كالتىكىنى ئېلىپ، جامائەت خەۋپسىزلىكى سېپىگە قوشۇلدى. «دادام مېڭىپ بولالمىغان يولىنى بىز بىللە ماڭمىز. دادام تاماملاپ بولالمىغان ئارزۇ-نى بىز بىللە تاماملايمىز.» 2016 - يىلى، ئوغلى ياك نىڭ ھەربىيلىك ھاياتىغا قىيمىغان ھالدا، كەسىپ ئالماشتۇرغاندىن كېيىن ساقچى بولۇشنى قەتئىي تاللاپ، جياڭسۇ ئۆلكىسى نەنجىڭ شە-ھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى قاتناش ساقچىلىرى تارماق ئەترىتى ساقچى ئىش-لىرىغا كاپالەتلىك قىلىش بۆلۈمىنىڭ بىر خەلق ساقچىسى بولدى. ئۇ تۇنجى قېتىم ئەينەكتىكى ساقچى فورمىسى كىيگەن ئۆزىنى كۆرگەندە كۆزدىنغىزمۇ، مەن سىزگە ئوخشاش ساقچى فور-مىسى كىيىدىم، سىز ئىلگىرى ئەڭ ياخشى كۆرگەن ئىش ئورنىڭىزدا تۇردۇم».

دادىسىنىڭ ھەربىر سۆزى، ھەربىر ھەرىكە-تى ئىزچىل ئاكا - سىڭىل ئىككىلەنگە تەسىر قىلدى، ھەيدەكچىلىك قىلدى. ھازىر، ياك نىڭ كەسىپ ماھىرىغا ئايلىنىپ، ئىلگىرى - كېيىن تەقە-دىرلەشكە ئېرىشتى. «بىز ئاكا - سىڭىل بىرلىكتە دادىمىز ئەڭ ياخشى كۆرگەن جامائەت خەۋپسىز-لىكى ئىشلىرى ئۈچۈن داۋاملىق كۈرەش قىلد-ۋاتقانلىقىمىزدىن ناھايىتى بەختلىك ھېس قىلىمىز. مېنىڭچە، داداممۇ چوقۇم خۇشال بولىدۇ!» دېدى ياك نىڭ.

جان تىكىپ ئېلىشقان جامائەت خەۋپسىزلىكى قەھرىمانى - نەمۇنىچىسى

قىلىش مەركىزىنىڭ بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋالغان، بۇيرۇقتا ئۈچ ئوغىرلىق جىنايەت گۇماندارنىڭ نامىدىن ئارتىلىپ فۇرۇڭ رايونى يۇيىڭ باشلان-دۇچ مەكتىپىگە كىرىپ كەتكەنلىكى ئېيتىلىپ، 12 - نومۇرلۇق ئاپتوموبىل گۇرۇپپىسىنىڭ دېلونى تېزدىن بىر تەرەپ قىلىشى تەلەپ قىلىنغان. بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، 12 - نومۇرلۇق ئاپتوموبىل گۇرۇپپىسى تېزلىكتە يۇيىڭ باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ نۆۋەتچىلىك ئىش-خانىسىغا يېتىپ كەلگەن. دېلو مەلۇم قىلغۇچىدىن كونكرېت ئەھۋالنى ئىگىلىگەندىن كېيىن، جاڭ جېيىمڭ دەرھال ئالاقىدار خادىملارنىڭ ۋەزىپە-سىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئاخشۇرۇشنى قانات يايدۇرغان. بەش مىنۇتتىن كېيىن، جاڭ جېيىمڭ ئالدى بىلەن مالىيە ئىشخانىسى كارىدو-رىغا كىرىدىغان دەرۋازىنىڭ يوچۇقىدىن ئاجىز نۇر چىقىپ تۇرغانلىقىنى بايقاپ، دەرھال جىنا-يەت گۇماندارىغا سىرتقا چىشىنى بۇيرۇغان ھەم خىزمەتداشلىرىغا كارىدور دەرۋازىسىنى قورشاش-نى تاپىلغاندىن كېيىن، ئۆزى ھەممىدىن بۇرۇن ئېتىلىپ كىرگەن.

ئۈچ جىنايەت گۇماندارى ساقچى بارلىقىنى بايقىغاندىن كېيىن، بىر تەرەپتىن ئۇچ قىرلىق قىرىش پىچىقىنى ئوينايتىپ، بىر تەرەپتىن سىرتقا بۆلۈنۈپ قاچقان. بۇنىڭ ئىچىدىكى بىر جىنايەت گۇماندارى سىرتقا قاچقاندا، جاڭ جېيىمڭ ئۇنى توسۇۋالغان. ئۇچىغا چىققان قەيپە جىنايەت گۇماندارى بىر تەرەپتىن «ئۇنداق قىلما» دەپ جار سالسا، يەنە بىر تەرەپتىن قاتللىق قورالنى پۇلاڭلىتىپ، جاڭ

جېيىمىڭغا قالايمىقان تىققان. ئۇچلۇق خەنجەر ئالدىدا، جاڭ جېيىمڭ قىلچە قورقۇپ قالمىغان. لېكىن كارىدور بەك قاراڭغۇ بولغاچقا، جىنايەت گۇماندارى بىلەن ئې-لىشىش جەريانىدا جاڭ جېيىمڭ يەنىلا يارىلان-دۇغان. جىنايەت گۇماندارى جاڭ جېيىمىڭغا ئىلگە-رى - كېيىن بولۇپ 18 پىچاق تىققان، بۇنىڭ ئى-چىدە بىر پىچاق يۈرەك ۋە ئۆپكىنى تىشىۋەت-كەن بولۇپ، يارا ئېقىزىنىڭ چوڭقۇرلۇقى 18 سانتىمېتىرغا يەتكەن. ئەمما شۇنداق بولسىمۇ، ھاياتىنىڭ ئاخىرقى يەپتىدە، جاڭ جېيىمىڭ يەنىلا جىنايەت گۇماندارنىڭ ئىككى پۇتىنى چىڭ قۇ-چاقلىۋېلىپ قويۇۋەتمىگەن.

ئۈچ جىنايەت گۇماندارى ساقچى بارلىقىنى بايقىغاندىن كېيىن، بىر تەرەپتىن ئۇچ قىرلىق قىرىش پىچىقىنى ئوينايتىپ، بىر تەرەپتىن سىرتقا بۆلۈنۈپ قاچقان. بۇنىڭ ئىچىدىكى بىر جىنايەت گۇماندارى سىرتقا قاچقاندا، جاڭ جېيىمڭ ئۇنى توسۇۋالغان. ئۇچىغا چىققان قەيپە جىنايەت گۇماندارى بىر تەرەپتىن «ئۇنداق قىلما» دەپ جار سالسا، يەنە بىر تەرەپتىن قاتللىق قورالنى پۇلاڭلىتىپ، جاڭ جېيىمىڭغا قالايمىقان تىققان.

ئۇچلۇق خەنجەر ئالدىدا، جاڭ جېيىمڭ قىلچە قورقۇپ قالمىغان. لېكىن كارىدور بەك قاراڭغۇ بولغاچقا، جىنايەت گۇماندارى بىلەن ئې-لىشىش جەريانىدا جاڭ جېيىمڭ يەنىلا يارىلان-دۇغان. جىنايەت گۇماندارى جاڭ جېيىمىڭغا ئىلگە-رى - كېيىن بولۇپ 18 پىچاق تىققان، بۇنىڭ ئى-چىدە بىر پىچاق يۈرەك ۋە ئۆپكىنى تىشىۋەت-كەن بولۇپ، يارا ئېقىزىنىڭ چوڭقۇرلۇقى 18 سانتىمېتىرغا يەتكەن. ئەمما شۇنداق بولسىمۇ، ھاياتىنىڭ ئاخىرقى يەپتىدە، جاڭ جېيىمىڭ يەنىلا جىنايەت گۇماندارنىڭ ئىككى پۇتىنى چىڭ قۇ-چاقلىۋېلىپ قويۇۋەتمىگەن. ۋەھشىي جىنايەت گۇماندارى باشتىن -

مىللەتنىڭ گۈللىنىشى ئۈچۈن - قەھرىمانلار، قۇربانلار شەجەرەسى

ما زۇڭگاڭ: پەن تەتقىقات ئارقىلىق ۋەتەنگە جاۋاب قايتۇرۇش

بىر ئۆمۈر «نۇر قوغلىشىش»

ما زۇڭگاڭنىڭ سۈرىتى (ماتېرىيال سۈرەت).

□ شىنخۇا ئا-

گېنتلىقى تارقاتقان

لىي قوللىنىش تەتقىقاتى بىلەن شۇغۇللانغان. بىر ئۆمۈر «نۇر قوغلىشىش»، پەن تەتقىقات ئارقىلىق ۋە-تەنگە جاۋاب قايتۇرۇش ئۇنىڭ ھايات كارتىسىى.

ما زۇڭگاڭ 1928 - يىلى بېيجىڭدا تۇغۇلغان، كېيىن شەندۇڭ داشۆسىدە ئوقۇغان. 1950 - يىلى، ئۇ ۋەتەننىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، خاربىن سانائەت داشۆسىنىڭ ئاسپرانتلار سىنىپىدا ئوقۇغان، شۇنىڭ بىلەن بىللە، فىزىكا ئوقۇتقۇچىسى بولغان.

20 - ئەسىرنىڭ 80 - يىللىرىنىڭ باشلىرىدا، چەت ئەلدە زىيارەتچى ئالىم بولغان مەزگىلدە، ما زۇڭگاڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ھالدا «ناتىرىي قوش ئاتوملۇق مولې-كۇلىلىق بىرىنچى ئۇچ قات ھالەتلىك سەكرەپ يۆتكە-لىدىغان» يېڭى سىپىكتىرنى بايقىغان. بۇ، خەلقئارادا تۇنجى قېتىم كۆزىتىلگەن مۇشۇ سىپىكتىر رايونىدىكى يانتىراق نۇرلۇق رادىياتىسىيە.

لېكىن، ئەينى چاغدىكى چەت ئەللىك مۇتەخەسسىس-لىر ما زۇڭگاڭنىڭ نەتىجىسى چەت ئەلنىڭ تەجرىبە ئۇسۇ-كۇنىلىرىدىن پايدىلىنىپ قولغا كەلتۈرۈلگەن، دەپ قاراپ، ئىلمىي ماقالىدە ما زۇڭگاڭنىڭ ئىسمىنى ئۇچىنچى ئورۇنغا تىزغان. ما زۇڭگاڭ دەللىل - ئىسپات كۆرسىتىپ تالاش - تارتىش قىلغان، ئاخىرىدا، بۇ تۈردىكى بايقاش پەقەت ئۇ بىر كىشىگىلا مەنسۇپ دەپ بېكىتىلگەن.

ما زۇڭگاڭ: «مېنىڭ تالاشقىمىم دۆلەتنىڭ ئايرۇ-يى، دۆلىتىمىز كىشىلىرىنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتى. بۇنى جۇڭگولۇقلار بايقىغان، شان - شەرەپ جۇڭگوغا مەنسۇپ بولۇشى كېرەك» دېگەن.

بۇ تەجرىبىنى ئىشلىگەندە، ما زۇڭگاڭ ئىككى يىلدا 150 جىڭ كەسىمە چۆپ يېگەن. باشقارل كۈندۈ-زى تەجرىبە ئۇسكۇنىلىرىنى ئىشلەتسە، ئۇ باشقارل دەم ئالغان ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، كەچ سائەت ئالتىدىن ئەتىسى سەھەر سائەت ۹غىچە تەجرىبە ئىشلىگەن. ۋە-تەنگە قايتىپ كەلگەندە، ما زۇڭگاڭنىڭ چامىدانىدا كىيىم - كېچەك ۋە ئاياغدىن باشقا، پەقەت بىر دۆۋە خا-ترە دەپتەر ۋە نەجىرىبخانا ئۈچۈن سېتىۋالغان كىچىك ئەسۋابىلارلا بار ئىدى. ئۇ يەنە تېجەپ قالغان تاشقى پې-رېۋوتنىڭ ھەممىسىنى دۆلەتكە تاپشۇرۇپ بەرگەن. ئۇ: «چەت ئەلگە چىقىش پۇرسىتى ۋە بۇلنى دۆلەت بەرگەن، مەن ئۇنىڭدىن پايدىلىنىپ ئۆزۈم ئۈچۈن نەرسە سېتىۋالسام بولمايدۇ» دېگەن.

(بېشى 1 - بەتتە)

قومۇل يۇقىرى، يېڭى تېخنىكىلىق كەسىپلەر تەرەق-قىيات رايونىدا، شاڭخەي ئېلېكتىر ئېنېرگىيەسى جابدۇق-چىلىقى شىنجاڭ چەكلىك شىركىتىنىڭ نەچچە ئون ئىشچى-سى ئىشلەپچىقىرىش بىلەن ئالدىراش بولۇپ كەتتى. بۇ يىل، شامال ئېلېكتىر ساھەسى جىددىي ئورنىتىش دولقۇ-نىنى كۈتۈۋالدى، شىركەتنىڭ پۈتۈن يىللىق ئىشلەپچىقى-رىش زاكازى تىزلىپ توشۇپ كەتتى. «بىز ئىسمىمىز ئال-ماشتۇرۇش ۋە ئىسمىمىز قوشۇپ ئىشلەش تۈزۈمىنى قولل-دىمىز. ئىشلەپچىقىرىش ئقتىدارىنىڭ قىسقا مۇددەت ئىچىدە يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى ۋە قويۇپ بېرىلىشىگە كاپالەتلىك قىلىش بىلەن بىللە، بەزى ئىشلەپچىقىرىش ئەسۋابلىرىنى قايتىدىن لايىھەلەش ۋە ياساش ئارقىلىق، ئىشلەپچىقى-رىش ئۇنۋىمدارلىقىنى ئۆستۈردۇق. ھازىر، ئىشلەپچىقى-رىش ئقتىدارى بۇلتۇرنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن %50تىن%60كىچە يۇقىرى كۆتۈرۈلدى» دېدى شىركەت-نىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا مەسئۇل خادىمى باۋ ۋەلىن.

تۈرلۈك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ سىياسەت بىلەن تەمىنلەش، ئەمەلىي تەدبىر كۆرسىتىش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش ئارقىلىق، كارخانىلارنىڭ نورمال ئىشلەپچى-قىرىشىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە پۈتۈن كۈچ بىلەن يار - يۆلەك بولۇش... ئاپتونوم رايوندىكى ھەرقايسى جايلار-نىڭ ئىللىقلىق يەتكۈزۈش تەدبىرلىرى ئارقا - ئارقىدىن ئۆزۈلھەي، كارخانىلارنى خاتىرجەم قىلدى. ھەرقايسى جايلار «بىر كارخانىغا بىر سىياسەت بولۇش»، تەكشۈ-رۈپ تەستىقلاشتا يېڭىلىق يارىتىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، كارخانىلارنىڭ ئەمەلىي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئىشك ئالدىنقىچە بېرىپ مۇلازىمەت

ما زۇڭگاڭ پەن تەتقىقات، ئىلىم تەھسىل قىلىشتا ئىنتايىن ئەستايىدىل ۋە ئېھتىياتچان ئىدى. ئۇ ھاۋالە بىلەن لازىر نۇرىغا ئائىت بىرتۇتاش تۈزۈلىدىغان بىر دەرسلىك كىتابنىڭ مەسئۇل مۇھەررىرلىكىنى ئۈستىگە ئېلىپ 250 مىڭ خەنلەك ئارگىمانلى تەھرىرلىگەندە، ھەربىر بەت، ھەربىر قۇر، ھەتتا ھەربىر تىنىش بەلگە-لىمىرى ئۈستىدە ئەستايىدىل مۇلاھىزە يۈرگۈزۈپ، ئار-گىمانلى بىرقانچە قېتىم ئۆزگەرتكەن. كۆپچىلىكنىڭ ھەممىسى نەشرگە بېرىشكە بولىدۇ، دەپ قارىغان ۋا-قتتا، ئۇ يەنە بىر قېتىم تەكشۈرۈپ بېقىش تەكلىپىنى بەرگەن: «ئەستايىدىل ۋە ئېھتىياتچان بولۇش بىلىمگە تۇتۇلغان ئەڭ ئەقەللىي پوزىتسىيە!».

مائارىپ بىلەن شۇغۇللانغان نەچچە ئون يىلدا، دۆلەتنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ما زۇڭگاڭ تەتقىقات يۆنىلىشىنى ئۈزلۈكسىز تەڭشەپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ لازىرلىق دىئېلېكتىرىك سىپىكتىر، يېڭى تىپتىكى تەڭشىگىلى بولىدىغان لازىر نۇرى، X نۇر لازىر نۇرى، سىزىقسىز ئوپتىكا تېخنىكىسى، ئىنفىرا قىزىل نۇرلۇق لازىر نۇرى تېخنىكىسى ۋە لازىر نۇرى بوشلۇق ئۇچۇر تېخنىكىسى قاتارلىق كۆپلىگەن يېڭىلىق يارىتىشچان دۇنياۋى ئالدىنقى قاتاردىكى پەن تەتقىقات يۆنىلىشىنى ئوتتۇرىغا قويغان.

خەلقئارادا لازىر نۇرلۇق تەۋرىنىشتىن ئون تۇرنى ھەممىدىن ئاۋۋال ئىشقا ئاشۇرغان، يېڭى يالتە-راق نۇر سىپىكتىر رايونىدىن 17نى بايقىغان، سىزىقسىز ئوپتىكا جەريانىدىن يەتتە تۇرنى ھەممىدىن ئاۋۋال كۆزەتكەن، 13 يېڭى سىپىكتىر رايونىنى ھەممىدىن ئاۋۋال كۆزەتكەن... ما زۇڭگاڭ لازىر نۇرى قۇرۇلۇ-شىدىن پايدىلىنىشتا جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك بىر تۈركۈم مۇھىم، زور تېمىلارنى ئۈستىگە ئېلىپ، خەلقئارادا ئالدىنقى قاتاردىكى سەۋىيەدە تۇرىدىغان ياكى دۆلەت ئىچىدە ئىجادىي بولغان بىر تۈركۈم پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى قولغا كەلتۈرۈپ، كۆپ قېتىم دۆلەت تەبىئىي پەن مۇكاپاتى، دۆلەت پاتېنتى ھەمدە ئۆلكە، مىنىستىرلىق دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەق-قىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن.

1999 - يىلى، مەكتەپ ئۇنى ئاكادېمىكلار باھالىشىغا قاتنىشىشقا تەۋسىيە قىلغان بولسىمۇ، بىراق ئۇ ئىلتىماس ماتېرىياللىرىنى قايتۇرۇپ بېرىشى تەلەپ قىلغان. 2003 - يىلى، ئۇ ئالەمدىن ئۆتۈشتىن بىر ئاي ئىلگىرى، يەنە تەكلىپكە بىنائەن ئوقۇغۇچىلارغا «ئادەم بولۇش ۋە ئىش قىلىش» دېگەن تېمىدا لېكسىيە سۆزلىگەن...

«بىر كوممۇنىستىك پارتىيە ئەزاسىنىڭ پارتىيە-گە، ۋەتەنگە بولغان مۇھەببىتى ناھايىتى كونكرېت بو-لىدۇ، ئۇنىڭ كونكرېتلىقى ھەر كۈنى قانداق ئادەم بولۇش، قانداق ئىش قىلىش ۋە خىزمەتكە قانداق مۇ-ئامىلە قىلىشتا ئىپادىلىنىدۇ» «باشقىلارنىڭ شارائىتى ھەرقانچە ياخشى بولسىمۇ، ھېچقايسىسى ئۆز دۆلىتىنى ياخشى قۇرۇپ چىقىشقا يەتمەيدۇ»... بۇ، ما زۇڭگاڭ-نىڭ ھايات ۋاقتىدىكى ئىادىي سۆزى، شۇنداقلا ئۇنىڭ دۇنياغا قالدۇرغان مەنئوى بايلىقى.

قىلدى. سانجى دۆلەت يۇقىرى، يېڭى تېخنىكىلىق كەسىپ-لىر تەرەققىيات رايونى كارخانىلارغا 77 كادىر ئەۋەتىپ، يۈزتۇرا، يېقىندىن سىردىشىپ مۇلازىمەت قىلىشنى يولغا قويۇپ، كارخانىلارنىڭ خام ماتېرىيال ۋە مەھسۇلاتلارد-ىنى توشۇش يوللىرىنى راۋانلاشتۇردى. ئاراتۇرۇك ناھىيە-سى «ئالدى بىلەن تەستىقلاپ ئاندىن قۇرۇش»نى «ئالدى بىلەن قۇرۇپ ئارقىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋې-لىش»قا ئۆزگەرتىپ، ئاراتۇرۇك سانائەت باغچە رايونىدا باغچە رايونىغا كىرىشنى ئالدىن تەكشۈرۈش ئارقىلىق، ھەم قانۇنىي كۈچكە ئىگە ۋەدە بەرگەن كارخانىلار ئۈچۈن ئومۇمىي مۇساپلىك ئىز قوغلاپ مۇلازىمەت قى-لىشىنى يولغا قويۇپ، تەكشۈرۈپ تەستىقلاش مۇلازىمەت ئۇنۋىمدارلىقىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق، ئىشنى، ئىشلەپچىقى-رىشىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش سۈرئىتىنى تېزلىتىشكە تۈرتكە بولدى.

پۈتۈن كەسىپ زەنجىرىنىڭ ھەرقايسى ھالقىلىرىدا ئىشنى، ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ئالغا سل-جىتىش تېزلىتىلىپ، نۇقتىلىق سانائەت تۈرلىرى قۇرۇ-لۇشىغا پۈتۈن كۈچ بىلەن تۈرتكە بولۇپ، تۈرلۈك ئې-تىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە سىجىل كۈچ سەرپ قىلىندى. ئاپتونوم رايونلۇق سانا-ئەت ۋە ئۇچۇرلاشتۇرۇش نازارىتىنىڭ ئالاقىدار مەس-ئۇلى مۇنداق بىلدۈردى: ۋاقىت بىلەن بەسلىشىپ، زد-ياننى قايتۇرۇۋېلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى سانائەت كارخانىلىرى كۆتۈرەڭگۈ روھ بىلەن، پۈتۈن يىللىق ئىقتىساد، جەمئىيەت تەرەققىياتىدىكى نىشان - ۋەزىپىلەرنى تاماملاشقا قاراپ جاسارەت بىلەن ئۇچقاد-دەك ئىلگىرىلەپكەتە.

^[1] ئارمىيىسى: ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. ئېلان باشقارمىسى: 5850783، تارقىتىش مەركىزى: 5859760، تېلېگرام نومۇرى: 502